

"Jag hoppas att min bok ska väcka debatt"

- Jag vill ge min egen version av verkligheten. Jag tror att jag har något att lägga till. Jag hoppas att min bok ska väcka debatt. Så berättar författarinnan Azar Mahloujian, om drivkraften bakom sitt författarskap. Hon har just kommit ut med sin andra bok, romanen "Älskar du någon annan" (Atlas).

Text och foto: Klara Sjöström

Azar flydde till Sverige från Iran 1982 efter att som fackligt aktiv bibliotekarie arbetat för att avskaffa bokcensuren. Hon är auktoriserad tolk och har översatt tre böcker, bland annat poesi, från persiska till svenska. Hennes översättning av poeten Ahmed Shantoos lyrik ledde till att han tilldelades Stig Dagermanpriset 1999.

- **Jag ville bygga** en bro mellan svensk och iransk kultur, berättar hon. Många känner till den gamla kulturen, men tror att det numera bara förekommer barbari. Jag ville visa för mina svenska vänner att det finns kultur i Iran även idag.

Det som fick Azar att själv ta steget till att börja skriva var att hennes 19-åriga kusinbarn 1986 omkom under ett flyktt försök.

- Han skulle kallas in till fronten under kriget mellan Iran och Irak och försökte fly till Tyskland, berättar hon. Sedan blev familjen kontaktad av smugglare som meddelade att de kunde hämta hans lik på berget.

- Det fick mig att känna mig precis som en överlevande från ett koncentrationsläger. Han fanns inte längre och kunde inte berätta sin historia. Jag kände att jag måste berätta min - för hans skull.

1995 kom hennes första bok "De sönderrivna bilderna" ut. Den skildrar hennes egen flykt och den första tiden i exil i Sverige.

- Ingen vill lämna tryggheten i sitt hemland om det inte finns väldigt starka skäl, säger hon. Jag ville visa varför en människa väljer att fly, att det inte handlar om lycksökeri eller äventyrlusta. Dessutom handlar boken om kulturkrockar utifrån mitt kvinnliga perspektiv.

Boken gavs ut av Bonnier Alba, och sedan som pocketupplaga av En bok för alla 1999. Nu har den översatts till tyska och kom ut i Tyskland i somras.

Azar valde att skriva under pseudonym. Dels för att hon fortfarande kände osäkerhet som politisk flykting, och dels för att hon inte ville ha någon publicitet kring sin egen person.

- Boken i sig måste ha något att ge. Har den det kommer folk att vilja läsa den, säger hon.

Den nya boken är en roman och handlar om en kvinnlig tolk från Iran som levte i

Azar Mahloujian signerade sin nya bok "Älskar du någon annan" i ABF:s monter.

Sverige länge och hunnit etablera sig här. På en flyktingföreläsning möter hon en dag sin ungdomskärlek som kommit till Sverige som politisk flykting.

- Jag har valt att vända på perspektiven, berättar Azar. Här är det kvinnan som är den etablerade och mannen den svaga. Boken handlar om exil och flyktingskap, politik och kärlek, men mest om utveckling. Hur en kvinna kan göra revolt för sin frihet och kämpa för rätten att själv välja.

- Jag vill lägga till en pusselbit i samhällsdebatten, och ge ansikte åt de kvinnor som inte accepterar att bli förtryckta och som får betala ett högt pris för sin kamp.

Azar har valt att skriva båda sina böcker på svenska.

- Jag tog emot exilens språk som en gåva, säger hon. Jag ville kommunicera med svenskarna och då är bästa sättet att gå den rakaste vägen, direkt genom det svenska språket, avslutar hon.

Fotnot:

Azar Mahloujian sitter i styrelsen för Författarcentrum Öst som tillsammans med ABF driver ett projekt för att synliggöra författare med utländsk bakgrund i Sverige.